de Kinderombudsman.
wij laten van je horen

Belastingdienst/Toeslagen
T.a.v. [redacted]
Postbus 2092
3500 GB UTRECHT

datum
15 februari 2019
ons nummer
2017.37535
uw brief

uw kenmerk
2018-0000147973
contactpersoon

doorkiesnummer

postadres
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

telefoon + fax
T (070) [redacted]
F (070) [redacted]

www
[redacted]dekinderombudsman.nl
www.dekinderombudsman.nl

de Kinderombudsman
is onderdeel van Bureau
Nationale ombudsman

Betreft: reactie op de brief van 30 augustus 2018

Geachte [redacted],

In mijn brief van 31 juli 2018 heb ik uw voorganger, de [redacted], gevraagd vanuit het kinderrechtenperspectief te reflecteren op twee besluiten. Zowel het besluit tot het stopzetten van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 als het besluit om per 1 september 2014 niet opnieuw deze toeslag aan te kunnen vragen. Uw voorganger heeft mij de reflectie op 30 augustus 2018 doen toekomen. Van beide brieven voeg ik een kopie toe in de bijlage. Deze brief is een reactie op dit schrijven en heeft tot doel onder uw aandacht te brengen op welke wijze kinderrechten meegewogen moeten worden in besluitvorming die kinderen kan raken.
In deze brief zal ik eerst kort ingaan op de reactie van 30 augustus 2018 en daarna licht ik de besluitvorming conform het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) toe. Tot slot sluit ik met deze brief het dossier in deze specifieke zaak af. Op een later moment ga ik graag met uw organisatie in overleg over de wijze waarop kinderrechten meegewogen moeten worden bij besluiten.

Uw reactie
In de brief wordt voornamelijk ingegaan op de *toewijzing* van de kinderopvangtoeslag en niet zozeer op het besluit tot *beëindiging* van de kinderopvangtoeslag en het *niet opnieuw kunnen aanvragen* van de toeslag per 1 september 2014.
Er wordt aangegeven dat bij de toewijzing het belang van het kind geen criterium is waaraan getoetst moet worden voor het wel of niet toekennen van kinderopvangtoeslag. Immers, zo wordt aangegeven, is de kinderopvangtoeslag er om arbeidsparticipatie te bevorderen en is de kinderopvangtoeslag een recht van werkende ouders op een tegemoetkoming in de kosten van de kinderopvang. Er wordt voorts aangegeven dat het niet toekennen van kinderopvangtoeslag niet in strijd is met het IVRK, omdat het een verstrekking is via ouders en niet aan het kind zelf.
In het algemeen wordt wel aangegeven dat het evident is dat het kind er belang bij heeft dat ouders de toeslag krijgen. Ook wordt aangegeven dat het volgens de Belastingdienst nadelig is voor kinderen als hun ouders de toeslag moeten terugbetalen.

KOPIE

1894930 01836

de Kinderombudsman.
wij laten van je horen

datum
15 februari 2019
ons nummer
2017.37535

Voor wat betreft het besluit dat de ouders niet opnieuw kinderopvangtoeslag konden aanvragen per 1 september 2014 wordt aangegeven dat dit wel mogelijk was. Hierover bestaan dus verschillende beelden. Het valt buiten de scope van onze klachtbehandeling en deze brief om dat exact vast te stellen. Wel geldt ook voor een dergelijk besluit dat het in overeenstemming met het IVRK genomen moet worden.

Een besluit nemen in overeenstemming met het IVRK

Het IVRK is altijd van toepassing op besluitvorming als dit direct of indirect gevolgen heeft voor het kind. Ongeacht of het een Nederlands recht betreft wat aan de ouders toekomt. Voor al deze beslissingen gelden de artikelen 2, 3, 6 en 12 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Artikel 3 speelt daarbij een centrale rol. Een toelichting op dit artikel is te vinden in het Algemeen Commentaar nr. 14[1].

Bij besluitvorming die direct of indirect een individueel kind of een groep kinderen raakt, moet het belang van het kind of van de groep kinderen worden bepaald en aan dit belang moet passend gewicht worden toegekend (artikel 3 IVRK). Het belang van het kind dient vervolgens te worden afgezet tegen de andere belangen, dit is de belangenafweging. Deze afweging leidt tot een besluit. Hoe groter de gevolgen van een besluit voor een kind of groep kinderen, hoe zorgvuldiger de belangenafweging zal moeten worden gemaakt. In onderhavig geval was het evident dat het besluit gevolgen zou hebben voor de kinderen.

Ik begrijp uiteraard dat de Belastingdienst gebonden is te handelen binnen geldende wet- en regelgeving. Juist bij het nemen van de besluiten binnen de geldende kaders en de belangenafwegingen die daaraan ten grondslag liggen, zit de ruimte om het IVRK toe te passen. In deze casus betekent dit dat de Belastingdienst binnen de mogelijkheden van de voor de dienst geldende wet- en regelgeving de mogelijke gevolgen voor het kind of de groep kinderen en daarmee hun belang had moeten bepalen voor het besluit om de kinderopvang stop te zetten per 1 september 2014. Het belang van het kind of de groep kinderen, had vervolgens afgezet moeten worden tegen de andere belangen, zoals bijvoorbeeld het tegengaan van fraude. Waarbij het belang van het kind een eerste overweging is en daardoor zwaarder weegt dan de andere belangen die mee speelden bij dit besluit. Indien deze belangenafweging was toegepast, betekent dit niet automatisch dat de besluiten anders zouden zijn geweest, maar het betekent wel dat - ongeacht de uitkomst - aan het besluit een zorgvuldige belangenafweging conform het IVRK ten grondslag zou liggen.

[1] Algemeen commentaar no. 14 (2013) over het recht van het kind zijn belangen de eerste overweging te laten zijn (art. 3, eerste lid).

KOPIE

de Kinderombudsman.
wij laten van je horen

datum
15 februari 2019
ons nummer
2017.37535

We realiseren ons dat veel van de (verwerkingen van) besluitvorming door de Belastingdienst verloopt via geautomatiseerde systemen. In dat geval is het wenselijk dat binnen deze geautomatiseerde systemen een proces wordt ontwikkeld, waarbij een automatisch gegenereerd signaal wordt afgegeven als een beslissing van invloed is op een kind of een groep kinderen, zoals in deze casus. Vervolgens kan dan een belangenafweging worden toegepast, zoals hierboven beschreven.

Afsluiting klachtbehandeling

Door de schriftelijke reactie van 30 augustus 2018, heb ik inzicht gekregen in het besluitvormingsproces van de Belastingdienst voor wat betreft het besluit tot stopzetting van de kinderopvangtoeslag per 1 september 2014 en het niet opnieuw kunnen aanvragen van de kinderopvangtoeslag.
Hiermee ben ik voldoende geïnformeerd over het besluitvormingsproces van uw dienst. De brief geeft geen aanleiding voor het stellen van nadere vragen in dit dossier.
Los van dit specifieke dossier, ga ik graag met u in gesprek om toe te lichten op welke wijze kinderrechten meegewogen moeten worden bij besluitvorming.

Tot slot

Voor het maken van een afspraak kunt u onder vermelding van het dossiernummer 2017.37535 contact opnemen met mijn secretaresse via secretariaat@dekinderombudsman.nl of via 070-[redacted]
Voor inhoudelijke vragen over de brief, kunt u contact opnemen met mevrouw [redacted]. Zij is te bereiken via 0800-[redacted] of via [redacted]@dekinderombudsman.nl t.a.v. [redacted] en onder vermelding van het dossiernummer: 2017.37535.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Margrite Kalverboer
de Kinderombudsvrouw

Bijlagen: 2

1894930

01836